

การศึกษาภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

บทนำ

ภูมินาม หมายถึง การศึกษาชื่อสถานที่ (place name หรือ toponymy) เพื่อประโยชน์ในการทราบประวัติความเป็นมาของสถานที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถานเล่ม 2, น.847)

ตำบล เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยซึ่งมีขนาดเล็กกว่าอำเภอและจังหวัด จึงจัดว่าเป็นเขตการปกครองระดับที่สาม โดยในหนึ่งตำบลจะมี กำหนด ทำหน้าที่ปกครองท้องที่ตำบลนั้นๆ และมีผู้ช่วยเรียกว่า สารวัตรกำนัน และมีแพทย์ประจำตำบล ทำหน้าที่สอดส่องดูแลปัญหาโรคภัย และโรคระบาดต่างๆ

จังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองที่เคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยโบราณและเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของไทยในกลุ่มหัวเมืองฝ่ายตะวันตก มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ พื้นที่ด้านตะวันตกเป็นป่าไม้และภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างไทยกับพม่า เฉพาะในเขตจังหวัดเพชรบุรีมีความยาวประมาณ 120 กิโลเมตร มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำบางกลอย และแม่น้ำบางตะบูน โดยมีประชากรอาศัยหนาแน่นทางตะวันออกของพื้นที่ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบุรีนี้ แบ่งเป็น 3 เขต คือ เขตภูเขาและที่ราบสูง เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และเขตที่ราบฝั่งทะเล และเนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีอยู่ติดอ่าวไทยจึงได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ในฤดูฝน ซึ่งมีผลทำให้ฝนตกชุก และอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงฤดูหนาว จึงทำให้มีอากาศหนาวเย็นในช่วงเวลาดังกล่าว และการปกครองของจังหวัดประกอบไปด้วย 8 อำเภอ 93 ตำบล 698 หมู่บ้านด้วยกัน นอกจากนี้จังหวัดเพชรบุรียังมีความหลากหลายทางประชากร เนื่องจากภายในจังหวัดมีทั้งผู้คนท้องถิ่นดั้งเดิมและผู้ที่ย้ายเข้ามาตั้งรกรากอาศัยอยู่อีกจำนวนหนึ่ง อาทิเช่น ลาวโซ่งหรือไทยทรงดำ กะเหรี่ยง มอญ ลาวเวียง เป็นต้น จากความหลากหลายทางชาติพันธุ์นี้จึงทำให้มีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม ความคิด หรือความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร, 2556)

การศึกษาถึงภูมินามของตำบลจึงมีความสำคัญมาก เนื่องจากภูมินามของตำบลนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาที่ผ่านสนใจของตำบลนั้นได้ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการดำรงชีวิต แนวคิด ค่านิยม ของผู้คนในชุมชนหรือในตำบลในแง่มุมต่างๆ รวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพ เช่น ภูมิประเทศ พรรณพืช และพันธุ์สัตว์อีกด้วย

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 93 ตำบล จาก 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอบ้านแหลม อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอเขาย้อย อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาการตั้งชื่อภูมินามซึ่งศึกษาโดยเฉพาะโครงสร้างทางความหมาย และเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพภาย ตลอดจนสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของตำบลนั้นๆ ที่สามารถสะท้อนออกมาผ่านการตั้งชื่อภูมินามของตำบลต่างๆได้

การศึกษาภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรีนี้มีกระบวนการศึกษาโดยเริ่มต้นจากการสำรวจเอกสารที่จะนำมาใช้ประกอบการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา ต่อมาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและข้อมูลภาคสนามจากการสอบถามชาวบ้านในตำบลต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริง หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนสุดท้ายคือ การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แล้วและสรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษา

1. ลักษณะภาษาการตั้งชื่อภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

การศึกษาลักษณะภาษาของภูมินามของตำบลนี้เป็นการศึกษาเฉพาะโครงสร้างทางความหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงความคิดของผู้คนในตำบลต่างๆ ที่มีต่อการตั้งชื่อภูมินามของตำบล

ตารางแสดงผลการศึกษาโครงสร้างทางความหมายของภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มความหมาย	จำนวน ศัพท์ หลัก	ร้อยละ	จำนวน ศัพท์ ขยาย	ร้อยละ	รวมศัพท์	ร้อยละ	ตัวอย่างศัพท์
1.ลักษณะภูมิประเทศ	53	56.99	11	10.28	64	32	
1.1น้ำและแหล่งน้ำ	24	45.28	4	36.36	28	43.75	ห้วย หนอง วัง(น้ำ) กัด มาบ ตำหุ ทะเล น้ำ
1.2พื้นที่ประกอบอาชีพ	8	15.09	1	9.09	9	14.06	นา ไร่
1.3พื้นที่ป่า	2	3.77	1	9.09	3	4.68	ป่า พรุ ดง
1.4พื้นที่สูง	5	9.43	2	18.18	7	10.93	เขา ดอน โคก
1.5พื้นที่ริมน้ำ	11	20.76	2	18.18	13	20.31	ท่า หาด
1.6พื้นที่เกาะ	1	1.89	-	-	1	1.56	แก่ง
1.7ช่องแคบ/ช่องเขา	1	1.89	-	-	1	1.56	ช่อง
1.8พื้นที่ลาด	1	1.89	1	9.09	2	3.13	ลาด
2.กลุ่ม/กอ/ก้อน	1	1.07	-	-	1	0.5	ปึก
3.สิริมงคล	-	-	2	1.86	2	1	ชัย สวรรค์
4.ทิศทางหรือตำแหน่ง	1	1.07	7	6.54	8	4	หัว(มุม) เหนือ ใต้ ออก (ตะวันออก) ใน
5.ลักษณะ/คุณสมบัติ	2	2.15	15	14.01	17	8.5	ปาก แหลม เก่า ใหญ่ หลวง เตียน ลึก เค็ม ย้อย หวาน ราบ ใหม่ พระยา(แสดงถึง ความยิ่งใหญ่) พัง ฐิ่ง(เวียง) เต็ง (ป่าเต็ง)
6.สิ่งก่อสร้าง	3	3.23	2	1.86	5	2.5	สะพาน สระ คลอง ศาลา
7.จำนวนนับ	2	2.15	2	1.86	4	2	สอง สาม กระเจ็ด พันสาม

กลุ่มความหมาย	จำนวน ศัพท์หลัก	ร้อยละ	จำนวน ศัพท์ขยาย	ร้อยละ	รวมศัพท์	ร้อยละ	ตัวอย่างศัพท์
8.พืช	6	6.45	27	25.23	33	16.5	ต้น ยาง โปธิ์ จอก ไม้รวก มะขาม สะท้อน(กระท้อน) ไทร ตะบูน ผักเบี้ย หญ้าปล้อง ตะคร้อ ปรง ไคร้ สะแก มะพร้าว มะม่วง พลับ จาก กุ่ม ตะโก โสน ส้ม จันทร์
9.บุคคล	1	1.07	8	7.47	9	4.5	นายโพ นายไกร ตากะปุ ชุน นายขนาน เจ้า พระ พี่น้อง แม่เพรียง
10.สถานที่	19	20.43	1	0.93	20	10	บาง บ้าน ถ้ำ โรง
11.วัตถุ/สิ่งของ	2	2.15	12	11.21	14	7	สมอ ธง อาน ทราย แลง(ศิลา แลง) กระปุก ช้อง เสน ครก แก้ว จาน หม้อ กระแส กระจาน
12.สัตว์	-	-	7	6.542	7	3.5	ปลาเค้า ช้าง จระเข้ แร้ง ปลา ไหล
13.กิริยา	1	1.07	8	7.47	9	4.5	ชะ(ชะล้าง) พัฒนา คอย กลับ ชุมพล สำราญ
14.หาความหมายไม่ได้	2	2.15	5	4.67	7	3.5	ทับ สำ รงค์ ทาน พลือ คาง มะโรง

1.1 ความหมายของศัพท์หลัก

จากการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์หลัก 93 ศัพท์ สามารถจำแนกความหมายได้ทั้งสิ้น 12 กลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มความหมายของลักษณะภูมิประเทศเป็นกลุ่มความหมายที่ปรากฏร้อยละมากที่สุด โดยปรากฏศัพท์ทั้งสิ้น 53 ศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 56.99 ของศัพท์ทั้งหมด และมีกลุ่มความหมายลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ น้ำและแหล่งน้ำ พื้นที่ริมน้ำ และพื้นที่ประกอบอาชีพ ตามลำดับ

ผลการศึกษาข้างต้นนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า พื้นที่หรือลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งน้ำไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ดังเห็นได้จากภูมินามของตำบลต่างๆ เช่น มาบปลาเค้า วังไคร้ ห้วยแม่เพรียง ห้วยลึก เป็นต้น หรือเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ริมน้ำ อาทิ ชื่อตำบลหาดเจ้าสำราญ ท่าคอย ท่าไม้รวก ท่าแร้ง เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นความคิดหรือโลกทัศน์ของผู้คนในตำบลต่างๆ ว่ามีวิถีชีวิตหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับน้ำอย่างมากมาเป็นระยะเวลายาวนาน

1.2 ความหมายของศัพท์ขยาย

จากการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ขยาย 107 ศัพท์ สามารถจำแนกกลุ่มความหมายได้ทั้งสิ้น 11 กลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มความหมายเกี่ยวกับพืชเป็นกลุ่มความหมายที่ปรากฏร้อยละมากที่สุด โดยปรากฏศัพท์ทั้งสิ้น 27 ศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 25.23 ของศัพท์ทั้งหมด ดังที่เห็นได้จากภูมินามของตำบล อาทิ ไร่มะขาม ไร่สะท้อน(กระท้อน) ขุนไทร บางตะบูน แหลมผักเบี้ย หนองปรัง หนองหญ้าปล้อง เป็นต้น กลุ่มความหมายที่มีร้อยละรองลงมาเป็นกลุ่มความหมายของคุณสมบัติหรือลักษณะของพื้นที่ต่างๆ ในตำบล เช่น ชื่อตำบล กัดหลวง โพไร่หวาน ห้วยลึก เป็นต้น

ผลการศึกษาข้างต้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าการใช้ภาษาเพื่อตั้งภูมินามของตำบลต่างๆ ในส่วนของศัพท์ขยายนั้น มักจะตั้งภูมินามตามสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ เป็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวหรือเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมของพื้นที่นั้นๆ ดังเช่นการใช้ชื่อพืชพันธุ์ต่างๆ ที่มีการเจริญเติบโตภายในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก หรือการใช้ลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ภายในพื้นที่มาตั้งเป็นภูมินาม นอกจากนี้ยังเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีนั้นมีความหลากหลายของพืชพันธุ์นานาชนิด รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อคนในตำบลต่างๆ เนื่องจากเป็นสิ่งมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน กล่าวคือ พืชบางชนิดสามารถนำมาประกอบอาหารรับประทานได้ พืชบางชนิดสามารถนำมาเป็นยารักษาโรคได้ รวมถึงสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ส่งออกจำหน่าย นำรายได้มาสู่วัฒนธรรมและตำบลอีกด้วย

1.3 การศึกษาความหมายของศัพท์ทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มความหมายลักษณะภูมิประเทศเป็นกลุ่มความหมายที่ปรากฏมากที่สุดจากการรวมทั้งศัพท์หลักและศัพท์ขยายถึง 64 ศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 32 โดยลักษณะภูมิประเทศที่มีความถี่มากที่สุดคือ แหล่งน้ำและน้ำ คิดเป็นร้อยละ 43.75 กลุ่มความหมายจากการรวมศัพท์หลักและศัพท์ขยายรองลงมาคือ พืช ปรากฏศัพท์ 33 ศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 16.5

จากผลการศึกษาข้างต้นนี้จึงทำให้กล่าวได้ว่าวิถีชีวิตหรือความเป็นอยู่ของผู้คนในตำบลต่างๆ ของจังหวัดเพชรบุรีนั้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจำพวกแหล่งน้ำ พื้นที่น้ำ ประกอบกับในบริเวณเหล่านี้เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์จึงทำให้มีพืชพันธุ์นานาชนิดเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และหากมีพืชพันธุ์ใดที่เจริญเติบโตเป็นจำนวนมากและเป็นบริเวณกว้างจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่นั้นๆ ผู้คนในท้องถิ่นก็จะนำมาตั้งเป็นชื่อภูมินาม เพราะถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สามารถเข้าใจและเป็นที่รับรู้กันได้อย่างง่าย

2. คุณค่าที่สะท้อนจากภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

คุณค่าที่สะท้อนจากภูมินามของตำบลต่างๆ ในจังหวัดเพชรบุรีนี้มีมากมายหลายประการ ซึ่งคุณค่าทั้งหมดนี้สามารถเป็นเครื่องสะท้อนลักษณะด้านต่างๆ ของจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี โดยสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

2.1 ลักษณะทางภูมิประเทศ

ภูมินามของตำบลต่างๆ สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติต่างๆ ที่มีความหลากหลายได้ดังต่อไปนี้

2.1.1 ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นลักษณะภูมิประเทศที่พบมากที่สุด โดยสามารถสะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำหรือประกอบด้วยแหล่งน้ำเป็นสำคัญ ในที่นี้จะประกอบด้วยแหล่งน้ำ 8 ประเภท ได้แก่ 1.ห้วย เช่น ห้วยลึก ห้วยทรายเหนือ 2. หนอง เช่น หนองศาลา หนองโสน 3. วัง(น้ำ) เช่น วังตะโก วังไค้ 4. กัด ซึ่งหมายถึง เว้า น้ำ

หรือหัวงน้ำ เช่น กัดหลวง 5. ตำหุ หมายถึง สายน้ำเล็กๆ ที่ไหลเป็นร่องน้ำ 6. มาบ หมายถึง ที่ลุ่มกว้างใหญ่ เช่น มาบปลาเค้า 7. ทะเล เช่น ปากทะเล 8. น้ำ เช่น ยางน้ำกัดเหนื่อ ยางน้ำกัดได้

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นป่า เป็นอีกหนึ่งลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดเพชรบุรี เพราะถ้าหากพื้นที่ใดมีพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่นั้นก็ต้องมีแหล่งน้ำ มีสัตว์นานาชนิด และพืชพันธุ์ต่างๆ ซึ่งพื้นที่ป่าไม้นี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และยังมีประโยชน์มากมายอีกด้วย ป่าที่ปรากฏในจังหวัดเพชรบุรีมี 3 ลักษณะ ได้แก่ 1. ป่า อาทิ ป่าเต็ง 2. ดง เช่น บ่านในดง และ 3. พรุ มีลักษณะเป็นป่าดิบชื้นประเภทหนึ่ง อยู่ในที่ราบลุ่ม เช่น พรุสวรรค์

2.1.3 ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่สูงหรือดอน ลักษณะนี้มีชื่อเรียกต่างๆ กันไปดังนี้ 1. เขา เป็นต้นว่า เขาใหญ่ 2. ดอน ซึ่งหมายถึง พื้นที่สูงซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับที่ลุ่ม เช่น ดอนขุนห้วย 3. โคน หมายถึง ที่ดินที่นูนสูงขึ้น เช่น ไรโคก เป็นต้น

2.1.4 ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ริมน้ำ มีคำที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนี้ ได้แก่ 1. ท่า ซึ่งหมายถึงที่สำหรับขึ้นลงและจอดเรือ เช่น ท่าคอย ท่าแร่ 2. หาด อาทิ หาดเจ้าสำราญ

2.1.5 ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเกาะหรือแก่ง ซึ่งเป็นลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากลำน้ำหรือลำห้วย คำเรียกที่ใช้ คือ แก่ง เป็นต้นว่า แก่งกระจาน

2.1.6 ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่แคบหรือช่องเขา หมายถึง เส้นทางที่ใช้เป็นทางข้ามจากทิวเขาด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่งหรือช่องที่อยู่ระหว่างเขา โดยมีคำที่ใช้เรียกลักษณะนี้ คือ ช่อง อาทิ ช่องสะแก

2.1.7 ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ลาด หมายถึงพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่เตढ़าเรื่อยไปแต่สูงชัน เป็นต้นว่า บ่านลาด ลาดโพธิ์

2.2 พวรรณพืชและสัตว์ต่างๆ

2.2.1 พวรรณพืช เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกค่านิยมหรือความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของผู้คนได้อย่างดีอีกด้วย โดยพวรรณพืชที่นำมาตั้งเป็นภูมินามของตำบลมีหลากหลายด้วยกัน อาทิ หนองจอก ท่าไม้รวก หนองหญ้าปล้อง เป็นต้น นอกจากนี้พืชเหล่านี้ยังสามารถบอกถึงลักษณะพื้นที่บริเวณนั้นได้อีก เช่น บางตะบูน โดยตะบูนนี้ เป็นพืชชนิดหนึ่งที่เจริญเติบโตอยู่ในเฉพาะป่าชายเลนเท่านั้น

2.2.2 พันธุ์สัตว์ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. สัตว์บก เช่น ห้วยท่าช้าง 2. สัตว์น้ำ เช่น มาบปลาเค้า หนองปลาไหล 3. สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น โรงเข้ และ 4. สัตว์ปีก เช่น ท่าแร่

2.3 ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

เนื่องจากเพชรบุรีมีประชากรที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อยู่จำนวนหนึ่ง จึงทำให้มีลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ หรือเรื่องเล่าที่แตกต่างกันออกไป โดยสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานที่ใช้บ่งบอกความเป็นมาเกี่ยวกับภูมินามของตำบลได้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.3.1 บุคคลสำคัญ หมายถึง บุคคลที่เคยทำหน้าที่หรือมีบทบาทสำคัญในท้องถิ่น เช่น ผู้นำหรือผู้ปกครอง เป็นต้นว่า หนองกะบุ ซึ่งเพี้ยนมาจากหนองตาปู ซึ่งเดิมเจ้าของหนองน้ำขนาดใหญ่แห่งนี้ มีชื่อว่า ปู หรือ ตาปู ซึ่งเป็นกำนันปกครองคนแรกของตำบลนี้ หรือบุคคลที่เป็นผู้บุกเบิกพื้นที่ของตำบลในระยะแรก เช่น สองพี่น้อง เป็นชื่อตำบลที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการให้เกียรติและระลึกถึงทหารพม่าสองพี่น้องซึ่งเป็นบรรพบุรุษที่ต่อสู้เพื่อแผ่นดินที่ผู้คนใช้อาศัยอยู่ในปัจจุบัน เป็นต้น

2.3.2 เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในท้องถิ่น ภูมินามของตำบลอาจเกิดจากรื่องราวหรือเหตุการณ์ในอดีตที่เป็นทั้งสิ่งที่ดี น่าจดจำ หรืออาจเป็นสิ่งที่เกิดผลกระทบต่อผู้คนก็ได้ อาทิ ท่าคอย เป็นชื่อตำบลที่มาจากเหตุการณ์ที่ชาวบ้านนั่งรอรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ท่าหน้า หรือชื่อตำบลโพพระ ที่มีที่มาจากมีพระธุดงค์มาปักกลดอยู่ใต้ต้นโพธิ์ และเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของชาวบ้านในชุมชนนั้น จึงได้ชื่อว่าโพพระ เป็นต้น

2.3.3 กลุ่มชนหรือชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่มาของตำบลแก่งกระจาน กล่าวคือ แก่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มสองฝั่งแม่น้ำเพชรซึ่งเกาะแก่งมากมาย ส่วนคำว่ากระจานนั้น หมายถึง แผ่นเงินขนาดเล็กที่ผูกติดกับเบ็ด ใช้เป็นเหยื่อล่อปลา ซึ่งเป็นการประกอบอาชีพของชาวกระเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ หรือชื่อตำบลหนองปลาไหล โดยในอดีตเรียกว่า หนองไถล ซึ่งเป็นที่ตั้งของชาวไทยพวน ผู้มีความสะดวกใครเห็นก็ติดใจ ไม่กลับบ้าน ต่อมาแยกย้ายกันออกไปและชุมชนนี้มีแหล่งน้ำที่มีปลาไหลมาก จึงเป็นที่มาของชื่อในปัจจุบันนี้ เป็นต้น

2.3.4 สิ่งของหรือวัตถุสำคัญของท้องถิ่น วัตถุสิ่งของเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่แสดงประวัติความเป็นมาที่ผ่านกาลเวลาและการเปลี่ยนแปลงมาอย่างยาวนานของตำบลนั้นๆ อาทิ บางจาน เป็นเรื่องเล่าถึงเมื่อก่อนที่มีเรือสำเภาที่บรรทุกถ้วย ชาม จาน มาขาย แต่วันหนึ่งเรือสำเภานั้นเกิดล่ม และภายหลังเมื่อน้ำลดจนตื้นเขินก็มีผู้คนเข้ามาพบเห็นเรือสำเภานั้น โดยสิ่งที่พบมากที่สุดก็คือจานนั่นเอง เป็นต้น

2.4 วิถีชีวิต

2.4.1 การประกอบอาชีพ แสดงให้เห็นถึงการประกอบอาชีพของผู้คนในจังหวัดเพชรบุรี กล่าวคือ ผู้คนส่วนหนึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก อีกทั้งยังทำให้เข้าใจวิถีชีวิตอีกด้านหนึ่งของคนเพชรบุรีมากยิ่งขึ้นอีกด้วย โดยลักษณะพื้นที่ประกอบอาชีพนี้สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ 1. นา และ 2. ไร่ ซึ่งมีการปลูกพืชมากมายหลายชนิด อาทิ ไร่อะทอน(กระท้อน) ไร่ส้ม ไร่มะขาม

2.4.2 ความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับมงคลนาม การตั้งชื่อของตำบลที่เป็นสิริมงคลจะทำให้ผู้คนเกิดความสบายใจ เพราะได้อยู่อาศัยในบริเวณที่ดี อยู่แล้วมีความสุข โชคดี ตามชื่อเรียกที่เป็นมงคลของตำบลต่างๆ เช่น ธงชัย โดยสมัยแรกเริ่มนั้นชื่อตำบลเขาหลวง แต่หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้นำธงมาปักไว้ที่เขาหลวงนั้น จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็นตำบลธงชัย เพื่อความเป็นสิริมงคลของตำบล

2.5 ลักษณะการปกครอง

โดยลักษณะการปกครองที่พบจากการศึกษานี้มีเพียงการแยกตำบลเท่านั้น กล่าวคือ การแยกตำบล เป็นวิธีการที่สร้างขึ้นเพื่อการกระจายการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งเพื่อเป็นการสะดวกต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ของตำบล จึงทำให้เกิดการแยกตำบลขึ้น และบางครั้งเราสามารถรับรู้ได้ว่าตำบลนี้เป็นตำบลที่แยกออกมา ซึ่งสังเกตได้จากคำบางคำ อาทิ คำบอกทิศทาง เป็นต้นว่า ท่าแร่ ออกแยกมาจาก ท่าแร่ หรือเป็นคำแสดงคุณศัพท์ เช่น คำว่า ใหม่ เป็นต้น

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะภาษาการตั้งชื่อภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ทางโครงสร้างทางความหมายของศัพท์หลักนั้น ความหมายที่ปรากฏความถี่มากที่สุดคือกลุ่มความหมายของลักษณะภูมิประเทศ ส่วนโครงสร้างทางความหมายของศัพท์ขยาย มีความหมายที่ปรากฏความถี่มากที่สุดเป็นกลุ่มความหมายของพืช และเมื่อนำความหมายของศัพท์หลักและศัพท์ขยายกลุ่มเดียวกันมานับความถี่รวมกัน พบว่ากลุ่มความหมายของลักษณะภูมิประเทศเป็นกลุ่มความหมายที่ปรากฏค่าความถี่สูงสุด รองลงมาคือกลุ่มความหมายของพืช

นอกจากนี้การศึกษาด้านคุณค่าที่สะท้อนจากภูมินามของตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ยังพบว่าภูมินามของตำบลสามารถสะท้อนลักษณะด้านต่างๆ ของจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณค่าที่ได้จากการศึกษานี้ได้แก่ คุณค่าด้านลักษณะทางภูมิประเทศ คุณค่าด้านพรรณพืชและสัตว์ต่างๆ คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น คุณค่าด้านวิถีชีวิต และคุณค่าด้านลักษณะการปกครอง

บทความการศึกษานี้ของตำบลในจังหวัดเพชรบุรีนี้ ผู้ศึกษาหวังใจเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นส่วนช่วยที่ทำให้ผู้อ่านและผู้คนในตำบลต่างๆ ในจังหวัดเพชรบุรีเข้าใจถึงประวัติหรือที่มาอันสำคัญนี้ และเกิดความตระหนักถึงคุณค่าของตำบลของตนเองมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร. 2556. *ข้อมูลจังหวัด*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2559, จาก www.phetchaburi.go.th

ข้อมูลตำบล เพชรบุรี. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2559, จาก <http://www.thaitambon.com/tambon>

ราชบัณฑิตยสถาน. 2556. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
ราชบัณฑิตยสถาน. (ม.ป.ป.). *พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถานเล่ม 2*.
กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. 2538. *หนังสืออ่านเพิ่มเติมสังคมศึกษา สอ๗๑* ท้องถิ่นของเรา
๑ เพชรบุรี. เพชรบุรี: (ม.ป.พ.).

โอฬาร รัตนภักดีและวิมลศิริ กลิ่นนุบผา. 2550. *ภูมินามของหมู่บ้านในจังหวัดลำพูน*. รายงานวิจัย กองทุนวิจัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โอฬาร รัตนภักดีและวิมลศิริ กลิ่นนุบผา. 2551. *ภูมินามของหมู่บ้านในจังหวัดลำปาง*. ลำปาง: *ทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สภาวิจัยแห่งชาติ (วช.)*.